

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tad-29 ta' Jannar, 2009

Citazzjoni Numru. 964/2004

Veron Cutajar (I D 90186 M).

vs.

Lilian Bugeja (I D 552080 M).

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 10 ta' Dicembru 2004 a fol. 1 tal-process, u pprezentata quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onor. Imhallef Noel Cuschieri fejn gie premiss:-

Illi l-attrici nhar is-26 ta' Settembru 2003 marret għall-*'setting'* għand il-konvenuta li tahdem bħala *'hair-dresser'*.

Illi l-attrici wara dan it-trattament ta' '*setting*' magħmul mill-konvenuta hija issubiet u għandha qed issofri minn "*permanent scarring*" f'rasha (*scalp*).

Illi minhabba f'hekk l-attrici qed issofri minn disabbilita` permanenti hekk kif gja` ccertifika l-konsulent mediku Dr. Lawrence Scerri.

Illi dan kollu sehh unikament tort tal-konvenuta u dan minhabba negligenza, imperizja u non-osservanza tar-regolamenti da parti tal-istess konvenuta fil-kors tax-xogħol tagħha bħala "*hair-dresser*" u dan hekk se jirnexxielha tipprova l-attrici waqt it-trattazzjoni ta' din il-kawza.

Illi għalkemm il-konvenuta giet debitament interpellata sabiex tersaq għall-likwidazzjoni u eventwalment hlas ta' danni mill-attrici, din baqgħet inadempjenti.

Illi għalhekk l-istess attrici talbet lill-konvenuta tghid għaliex din il-Qorti m'għandhiex:-

1. Tiddikjara lill-konvenuta bħala unikament responsabbli għall-"*permanent scarring*" li qieghda issofri minnu l-attrici f'rasha (*scalp*) u dan a kawza tat-trattament ta' *setting* magħmul mill-istess konvenuta fuq l-attrici nhar it-23 ta' Settembru 2003 li sar b'negligenza, imperizja u non-osservanza tar-regolamenti da parti tal-istess konvenuta.
2. Tillikwida d-danni sofferti mill-attrici u dan permezz ta' perit nominandi.
3. Tikkundanna lill-konvenuta thallas is-somma hekk likwidata *ai fini* tat-tieni talba lill-attrici.

Bl-ispejjez, inkluz dawk tal-Mandat ta' Sekwestru ipprezentat kontestwalment ma' din ic-citazzjoni u bl-imghax u l-konvenuta minn issa ingunta in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xhieda ta' l-attrici a fol. 3 u 4 tal-process.

Rat li din il-kawza kienet appuntata ghas-smigh minn din il-Qorti kif hekk diversament presjeduta mill-Onor Mhallel Noel Cuschieri ghas-seduta tas-16 ta' Frar 2005 .

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuta datata 4 ta' Awwissu 2005 a fol. 17 tal-process fejn gie eccepit:-

1. Illi fl-ewwel lok u *in linea* preliminari, l-esponenti tecceppixxi l-inkompetenza *rationae valoris* ta' din l-Onorabbli Qorti *stante* illi l-ammomt ta' danni allegatament sofferti mill-attrici ma jacedux hamest elef lira Maltin (Lm5,000).

2. Illi minghajr pregudizzju ghas-sueccippit, it-talbiet attrici ghandhom jigu respinti bl-ispejjez kontra l-istess attrici *stante* illi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt, u dan peress illi kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza, l-esponenti ma tahti bl-ebda mod ghal xi *permanent scarring* illi l-attrici jista' ghandha f'rasha. Illi jsegwi ghalhekk illi l-esponenti m'ghandhiex tigi kkundannata thallas ebda danni lill-attrici.

3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suecceppit, u fi kwalunkwe kaz, l-attrici ghandha tipprova a sodisfazzjoni ta' din il-Qorti illi hemm konnessjoni diretta bejn is-*setting* illi sar mill-esponenti u l-allegat "*permanent scarring*" illi l-attrici ghandha f'rasha; dan tenut kont tal-fatt illi l-attrici avvicinat lill-esponenti bl-ilment taghha wara sitt (6) gimghat mill-okkazjoni meta sar it-trattament.

4. Illi fi kwalunkwe kaz, u minghajr pregudizzju ghas-suecceppit, jehtieg illi jigi pprovat ukoll a sodisfazzjon ta' din il-Qorti illi l-allegat "*permanent scarring*" li qed tilmenta minnu l-attrici, fil-fatt jikkostitwixxi debilita` permanenti.

5. Salv eccezzjonijiet ulterjuri permessi mil-Ligi.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xhieda tal-konvenuta a fol. 18 u 19 tal-process.

Rat il-verbali tas-seduti kollha mizmuma quddiem il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallel Noel Cuschieri.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti kif hekk presjeduta fejn fis-seduta tas-16 ta' Marzu 2006 meta ssejhet il-kawza dehret Dr. Graziella Bezzina ghall-konvenuta prezenti u Dr. Edward Zammit Lewis ghall-attrici. Id-difensuri kellhom jinfurmaw lill-Qorti b'nota fi zmien ghoxrin (20) jum minn dan il-verbal dwar espert mediku li ghandu jigi nominat mill-Qorti biex ikun jista' jezamina lill-attrici dwar l-allegat dizabbilta` permanenti. Inghata digriet tal-affidavits lill-attrici ta' tletin (30) gurnata. Il-Qorti nnominat bhala Perit Legali lil Dr. Ramona Frendo u dderigiet lill-istess Perit Legali biex wara t-terminu tal-affidavits attrici tiffissa zewg seduti ghall-konkluzjoni tal-provi attrici. Inghata digriet tal-affidavits lill-konvenuta socjeta` konvenuta ta' tletin (30) gurnata. Il-Qorti dderigiet lill-Perit Legali biex wara t-terminu tal-affidavits tal-konvenuta jiffissa zewg seduti ghall-konkluzjoni tal-provi tal-konvenuta, kollox fil-mori ta' dan id-differiment u wara dan minn issa l-Perit Legali hi awtorizzata li tirrelata, a spejjez provizorjament attrici, b'dan li l-Qorti rriservat li tinnomina lill-espert mediku kif tircievi n-nota. Il-kawza giet differita ghar-rapport eventwali tal-Perit Mediku ghat-13 ta' Gunju 2006; u l-verbal tat-13 ta' Gunju 2006 fejn meta ssejhet il-kawza deher Dr. Edward Zammit Lewis ghall-attrici prezenti u Dr. Graziella Bezzina ghall-konvenuta. Dr. Bezzina ghall-konvenuta talbet in-nomina ta' espert mediku/dermatologu. Il-Qorti nnominat bhala espert mediku/dermatologu lil Dr. Michael Boffa a spejjez provizorjament tal-konvenuta sabiex jezamina lill-attrici dwar l-allegazzjonijiet taghha kontenuti fic-citazzjoni attrici. Id-difensuri tal-partijiet informaw lill-Qorti li l-provi attrici jinsabu maghluqa. Ghall-provi tal-konvenuta l-Qorti kkonfermat d-digriet taghha tas-16 ta' Marzu 2006. Il-kawza giet differita ghall-prezentata tar-rapport mediku ghat-12 ta' Ottubru 2006.

Rat ir-rapport tal-espert mediku Mr. Michael J Boffa datat 13 ta' Settembru 2006 u mahluf *seduta stante* fis-seduta

tal-31 ta' Ottubru 2006, liema rapport jinsab esebit a fol. 63 tal-process.

Rat il-verbali tas-seduti kollha mizmuma quddiem il-Perit Legali Dr. Ramona Frendo bix-xhieda kollha quddiemha prodotta u bid-dokumenti pprezentati.

Rat ir-rapport tal-Perit Legali Dr. Ramona Frendo datat 24 ta' Awwissu 2007 u mahluf *seduta stante* fis-seduta tal-15 ta' Novembru 2007, l-istess rapport jinsab esebit a fol. 144 tal-process.

Rat in-nota tal-konvenuta intimata datata 25 ta' Marzu 2008 a fol. 211 tal-process li permess taghha pprezentat l-mistogsijiet in eskussjoni lill-Perit Legali.

Rat ir-risposti tal-Perit Legali Dr. Ramona Frendo pprezentata fir-Registru fl-10 ta' April 2008 kif jidher minn fol. 216 tal-porcess.

Rat ir-rikors tal-attrici datat 18 ta' April 2008 a fol. 223 tal-process fejn l-esponenti talbet lill-Qorti joghgobha tawtorizzaha illi taghmel id-domandi bil-miktub hekk kif hawn mehmuzza lill-Perit Legali u dan taht dawk il-provvedimenti li hi jidhrilha xierqa u opportuni; u l-Qorti laqgħet it-talba bid-digriet taghha mogħti fit-23 ta' April 2008, b'dan li tali domandi jigu notifikati lill-Perit Legali li għandha tletin (30) gurnata sabiex tirrispondi għall-istess bil-miktub.

Rat ir-risposti tal-Perit Legali Dr. Ramona Frendo datati 20 ta' Gunju 2008 a fol. 226 tal-process.

Rat il-verbali tas-seduti kollha mizmuma quddiem il-Qorti kif hekk presjeduta fejn fis-seduta tat-2 ta' Ottubru 2008 meta ssejghet il-kawza dehret Dr. Graziella Bezzina għall-konvenuta prezenti. Dr. Ramona Frando kkonfermat bil-gurament ir-risposta taghha in eskussjoni għad-domandi magħmula lilha miz-zewg partijiet. Deher Dr. Adrian Camilleri għall-attrici li talab jagħmel nota ta' osservazzjonijiet. Il-Qorti laqgħet it-talba u tat zmien ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

erbghin (40) gurnata lill kull parti. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghad-29 ta' Jannar 2009.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-gheluq tal-attrici datata 9 ta' Dicembru 2008.

Rat ir-rikors datat 9 ta' Dicembru 2008 u r-risposta datata 23 ta' Dicembru 2008 u d-digriet ta' din il-Qorti datat 28 ta' Jannar 2009 fejn il-Qorti cahdet it-talba.

Rat l-atti kollha pprezentati mill-partijiet u d-digrieti relattivi.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi din hija kawza fejn l-attrici qed tallega li hija sofriet dizabilita' permanenti meta hija kienet marret ghand il-konvenuta sabiex tissettja xaghrha b'dan li fl-esekuzzjoni ta' dan l-inkarigu l-istess konvenuta b'negligenza, imperizja u nuqqas ta' osservanza tar-regoli ta' "*hairstyling*" ikkawzat "*permanent scarring*" f'ras l-attrici, u ghalhekk l-istess attrici talbet li l-konvenuta tigi kkundannata thallasha s-somma hekk likwidata in linea ta' danni.

Illi l-konvenuta opponiet din it-talba billi sostniet preliminarjament l-inkompetenza *rationae valoris* ta' din il-Qorti ghaliex l-ammont ta' danni kien inqas minn Lm5,000; u fil-mertu billi eccepjet li hija bl-ebda mod ma kkawzat l-istess dannu lill-attrici; tkompli tghid li hija l-attrici li ghandha tipprova li hemm konnessjoni bejn l-istess *scarring* li sofriet l-attrici u s-"*setting*" li ghamlet hija u dan tenut kont tal-fatt li l-ewwel darba li l-istess attrici ressqet dan l-ilment kien biss wara sitt (6) gimghat mill-okkazzjoni tat-trattament; gie kontestat ukoll jekk tali permanent "*scarring*" jammontax ghall-debilita' permanenti.

Illi dwar l-ewwel eccezzjoni jinghad li din il-kawza hija dwar likwidazzjoni ta' danni u allura tali kawza ghandha valur incert u indeterminat, u dan ghaliex il-valur tal-istess kawza ma johrogx la mit-talba attrici u lanqas mill-artikoli tal-istess Kodici li jiddeterminaw il-valur tal-istess talbiet u ghalhekk skont l-**artikolu 747 tal-Kap. 12** tali kawzi huma fil-kompetenza ta' din il-Qorti.

Illi dan gie kkonfermat mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fis-sentenza “**Joseph Vella vs Joseph Lautier**” (A.C. – 3 ta' Dicembru 2004) fejn inghad li:-

“L-kompetenza rationae valoris tiddependi mill-att ta' citazzjoni. Ghalhekk meta c-citazzjoni tikkontjeni talba li taqa' fil-kompetenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili, dik il-Qorti xorta tibqa' kompetenti anke jekk jigi likwidat ammont li jkun barra mill-margni tal-kompetenza tal-Qorti”

Illi dan l-insenjament gie segwit mill-gurisprudenza nostrali nkluza dik fil-kawza fl-ismijiet “**Giuseppi Gatt vs Carmelo Mifsud**” (A.C. – 4 ta' Novembru 1963, dik fl-ismijiet “**Joseph Psaila et vs Joseph Cutajar et**” (P.A. (RCP) – 30 ta' Ottubru 2008 u wkoll fis-sentenza fl-ismijiet “**World Marketing Limited vs Information Technology Services Limited**” (P.A. (JRM) – 1 ta' April 2003). B'hekk din l-ewwel eccezzjoni qed tigi michuda.

Illi dwar il-mertu mill-provi prodotti jirrizulta li fid-data tas-26 ta' Settembru 2003 l-attrici marret taghmel trattament ghal xaghrha ghand il-konvenuta bhala “*hairstylist*” u jirrizulta li l-konvenuta uzat kimika (*bleach preparation*) fuq l-attrici li rritat parti mill-gilda (*scalp*) tar-ras tal-istess attrici li wara kkawzat ukoll infjammazzjoni tal-istess.

Illi dan jirrizulta mir- relazzjoni medika ta' Dr. Michael Boffa fejn huwa kkonkluda li l-“*bleach preparation*” li gie uzat mill-konvenuta fuq partijiet tar-ras tal-attrici sabiex jikkrejaw “*highlights*” fix-xaghar, (liema partijiet kienu wkoll maghluqa b'*foil* u msahhna ghal xi 12-il minuta) ikkrejaw irritazzjoni u hruq fil-qurrija tar-ras tal-attrici, tant li anke waqt l-istess trattament dik il-parti tar-ras giet mxarrba bl-ilma proprju sabiex jitnaqqas l-effetti tal-hruq li hija

kienet qed issofri. L-ghada l-kondizzjoni hzienet tant li zviluppaw infafet (*blisters*) u anke waqqa' x-xaghar u wara xi jiem telghet ukoll qoxra fuq l-istess parti tar-ras u infjammazzjoni bil-materja (pus), b'dan li gie certifikat li llum l-attrici ghandha parti ovali minn rasha ta' cirka 2 centimetri bi 1.5 centimetri fuq il-*"left parietal scalp"* li fuqha ma jikbix xaghar, u ghalhekk f'dik il-parti tar-ras l-attrici sofriet *"complete hair loss (alopecia)"*, u kollox jindika li dan l-*iscarring* tal-gilda kien kompatibbli ma' *"chemical/thermal burn"*.

Illi b'hekk mill-istess relazzjoni medika jirrizulta li din il-kondizzjoni li llum qed isofri biha l-attrici giet ikkawzata proprju ghalix il-*"bleach preparation"* li kienet uzata mill-konvenuta fuq l-attrici sabiex tintuza bil-metodu adoperat jsiru *"highlights"* fuq xaghar ta' l-attrici mess u gie in kuntatt ma dik il-parti tal-gilda tar-ras (scalp) taghha u kkawza l-hsara fl-istess b'dan li sussegwentement din il-gerha giet infettata u peress li tali infjammazzjoni ma gietx trattata sew mill-ewwel is-sitwazzjoni jidher li ggravat bil-konsegwenza li llum f'dik il-parti tar-ras hekk affettwata ma jikbix iktar xaghar u ghalkemm tista tigi mohbija mill-kumplement tax-xaghar, estetikament din xorta qeghda hemm tant li l-konkluzjoni tal-espert mediku hija li hemm difett kosmetiku li jwassal ghall-disabilita' permanenti ta' 2%.

Illi meta dan ir-rapport mediku jittiehed ukoll fil-kuntest tax-xhieda prodotta, u partikolarment dik ta' l-attrici, ta' Saviour Cutajar, ta' Dr. Angele Farrugia u tal-espert ex parte Dr. Lawrence Scerri (inkluzi c-certifikati rilaxxati minnu bhala Dok. "VC 2" u Dok. "VC3"), din il-Qorti thoss li gie ppruvat li dak li kkawza l-irritazzjoni u l-hruq fil-gilda tar-ras tal-attrici kien proprju l-istess trattament tal-konvenuta meta hija kienet qed taghmel *is-setting* tax-xaghar tal-attrici u specifikament meta ntuzat il-preparazzjoni tal-*bleach* fuq xaghar l-istess attrici u b'hekk gie ppruvat fil-grad rikjest mil-ligi n-ness ta' kazwalita' bejn id-dannu soffert mill-attrici u l-agir tal-konvenuta.

Illi dan qed jinghad peress li mill-provi prodotti u in partikolari dawk medici jirrizulta ferm car li medikament it-

telf tax-xaghar f'dan il-kaz gie kkawzat minn harqa kemikali/terminali, u mill-provi prodotti jirrizulta li kienet il-kimika uzata mill-konvenuta fuq l-attrici f'dan l-imsemmi intervent jew trattament li kkawza tali hruq fil-gilda tar-ras tal-attrici – f'dan il-kuntest huwa wkoll relevanti li l-istess konvenuta fil-kontro-ezami taghha sostniet li ma' rrizultax li l-attrici kellha xi trattament iehor wara dak li kien sar minnha.

Illi f'dan il-kuntest jinghad li din il-Qorti thoss li gie wkoll ippruvat li l-istess attrici soffriet sensazzjoni ta' hruq mali sar l-intervent kimiku fuqha mill-attrici, u dan peress li kif sew issottolineat il-perit legali, jirrizulta mix-xhieda ta' Dr. Lawrence Scerri li ma' jistax ikun illi persuna ssofri minn harqa ta' dik l-entita' li kellha l-attrici minghajr ma' thoss u tilmenta dwar l-istess. Ma dan jizdied ukoll il-kumment li ghamel l-espert mediku Dr. Michael Boffa li qal li l-hruq gie kkawzat minhabba li *“it appears likely that the bleach preperation intended to create highlights in the hair ran down on the scalp causing local damage”*. B'hekk il-verzjoni attrici qed tigi fuq dan il-punt accettata u dik tal-konvenuta rigettata.

Illi ladarba gie ppruvat fil-grad rikjest mill-ligi li l-attrici ilmentat mill-ewwel mill-istess hruq meta kien qed issir dan it-trattament stess, dan ifisser mhux biss li l-hruq fir-ras tal-attrici gie kkawzat mill-kimika uzata mill-istess konvenuta, izda wkoll li l-konvenuta kienet negligenti peress li ma avzatz lill-attrici li seta' kien hemm xi riskji involuti f'tali trattament, u wkoll peress li minkejja l-fatt li l-istess attrici ilmentat mill-ugiegh kawza tal-istess trattament, il-konvenuta bl-ebda mod ma tat ebda struzzjonijiet jew rimedju sabiex tali problema tigi riskontrata. Din il-Qorti thoss ukoll li la darba l-istess trattament ikkawza dan il-hruq fir-ras tal-attrici, l-istess konvenuta ma haditx il-prekawzjonijiet professjonali necessarji sabiex taddatta l-metodu u l-kimika minnha uzati sabiex ma taghmilx hsara lill-kljenta taghha, u allura f'dawn l-aspetti kollha din il-Qorti thoss li l-konvenuta agixxiet fil-professjoni taghha b'mod negligenti u b'nuqqas ta' prudenza, diligenza u attenzjoni ta' *“bonus pater familias”* (**“Cremona vs Cremona”** – P.A. – 13 ta' Frar

1905; **“Calafato vs Grech”** – A.C. – 23 ta' Novembru 1921; **“Barbaro vs Notaro Vella”** – P.A. 21 ta' Jannar 1929; **“Lorenzo Buttigieg vs Henry Hirst”** – P.A. – 16 ta' Frar 1945; **“Victor Savona pro et noe vs Dr. Peter Asphar et”** – A.C. - 2 ta' April 1951; **“Frankie Zerafa et vs Olga Avramov et”** – P. A. 30 ta' Jannar 2006) u b'mod allura li l-istess konvenuta ma' osservatx il-grad ta' responsabbilta' necessarja u mistenija fl-ezercizzju u l-prattika tal-professjoni jew senha taghha (**“Josephine Borg et vs Anthony Fiorini”** – P.A. – 18 ta' Lulju 1994).

Illi izda f'dan il-kaz jirrizulta wkoll li l-attrici kienet ukoll negligenti peress li wara li sofriet l-istess hruq damet ma' tagixxi sabiex tiehu kura ghall-istess, tant li jidher li l-ewwel darba li kellmet persuna medika kien biss fil-15 ta' Novembru 2003 meta giet ezaminata (Dok. “VC 6”) minn Dr. Angele Farrugia (xhieda 22 ta' Settembru 2006), u b'hekk anke jekk wiehed jiehu d-data moghtija mill-attrici ta' meta marret ghand il-konvenuta ghal tali trattament, jirrizulta li dan kien gimghat wara l-istess.

Illi jirrizulta wkoll mir-rapport tal-perit mediku u wkoll mill-eskussjoni tieghu li dan id-dewmien *da parte* tal-attrici sabiex tiehu kura jwassal sabiex *“il-kundizzjoni setghet tigi aggravata u dan mis-semplici trapass taz-zmien”* izda kompla li *“anke kieku l-chemical burn giet trattata immedjatament, xorta wahda kien hemm ikun hemm disabilita' permanenti pero' taf kienet xi ffit anqas”*.

Illi tenut kont tal-fatt li l-istess espert mediku ma kkomettiex ruhu dwar kemm tali dewmien seta' iggrava s-sitwazzjoni fid-dawl tal-persentagg ta' disabilita' permanenti riskontrata, din il-Qorti tista' timxi biss fuq il-principju li tistabbilixxi l-istess *arbitrio boni viri* u fid-dawl tal-fatt li l-istess espert mediku qal li tali dewmien seta' jwassal sabiex tiggrava s-sitwazzjoni b'dan pero' li *“d-disabilita' permanenti pero' taf kienet xi ffit anqas”*, mela allura din il-Qorti thoss li l-attrici ghandha tinzamm responsabbli biss li ggravat is-sitwazzjoni f'persentagg ta' 0.50% b'dan li l-konvenuta ghandha tinzamm responsabbli li kkawzat id-disabilita' permanenti fuq l-

attrici (meta tnehi l-kontributorjeta' *da parte* tal-attrici) fil-persentagg ta' 1.50%.

Illi dwar il-punt jekk disabilita' permanenti tat-tip estetiku tikkwalifikax bhala danni rejali ssir riferenza ghas-sentenzi **“Alexandra Saliba Sammut et vs Joseph Attard”** (P.A (RCP) – 25 ta' Jannar 2001) u **“Anthony Zerafa et vs Joseph Sacco et”** – P.A. (RCP) – 1 ta' Ottubru 2003) fejn jinghad li fid-dawl anke ta' dak konstat mill-perit mediku jinghad li f'ghajnejn il-Qorti l-espert mediku qed dejjem jittellem dwar danni rejali u certament id-dizabilita' permanenti minnu riskontrata hija wahda ta' natura fizika u apparenti li thalli l-konsegwenza taghha effettivament fuq il-hajja ta' l-istess attrici, inkluza dik li ghandha valur ekonomiku u emozzjonali u dan a differenza minn dik semplicement morali. Illi l-Qorti hawn taghmel referenza ghall-kawzi fl-ismijiet **“Alex Vella Falzon vs George Vassallo”** (P.A. (JSP) 5 ta' Ottubru 2002) u **“Saviour Falzon vs Joseph Sammut”** (P.A (DS) 14 ta' Dicembru 2001 - Cit Nru: 942/1995/DS) fejn din l-Qorti, diversament presjeduta, rinfaccjata b'talba ghal danni ikkawzati minn sfregju sostniet illi:-

“Issa fil-kaz in ezami, trattandosi ta' dizabilita` permanenti minhabba sfregju, filwaqt li huwa veru li din it-tip ta' dizabilita` mhijiex ser twaqqfu milli jahdem, pero` taghlaqlu l-opportunita` ghal diversi possibbiltajiet ta' xoghol u ghalhekk ma jistax ma jigix ikkunsidrat l-aspett ta' lucrum cessans kif jidher li qieghed jippretendi l-konvenut.”

Illi f'dan il-kuntest id-disabilita' permanenti riskontrata f'din il-kawza tikkwalifika bhala danni attwalment sofferti mill-istess attrici.

Illi ghal dak li hija likwidazzjoni ta' danni jirrizulta li d-danni materjali sofferti mill-attrici skont id-disposizzjoni tal-**artikolu 1045 (1) tal-Kap. 16** jammontaw ghal €155.43 (Lm66.71) (Dok. “C”) u ghal dak li huwa *lucrum cessans* din il-Qorti sejra timxi fuq il-kalkolu ta' paga gross stabilit mill-istess perit legali fl-ammont ta' €9,727.13 fis-sena (Lm4,175), u ma' dan tittiehed in konsiderazzjoni wkoll iz-

zieda fil-potenzjal tad-dhul skont id-decizjonijiet fl-ismijiet “**Laura Formosa et vs Emanten Spiteri et**” (P.A. (TM) – 28 ta’ April 2005); “**David Farrugia vs George Sammut**” (P.A. (JRM) – 9 ta’ Dicembru 2004; “**Jason Tonna vs Marco Vassallo**” – P.A. (RCP) – 29 ta’ Marzu 2007) u dak li wkoll gie msejjah bhala multiplicand fil-kawzi fl-ismijiet “**Middle Sea Insurance Company Limited et vs Stuart Psaila**” (P.A. (NC) – 8 ta’ Ottubru 2004) “**George Micallef proprio et nomine vs Gordon Camenzuli**” – P.A. 7 ta’ Ottubru 1997; u “**Paul Bottone et pro vs Rita Saliba et**” P.A. (RCP) 7 ta’ Jannar 2003; “**Raymond Gauci et pro vs Christopher Galea**” P.A. – 26 ta’ April 2001) jwassal ghas-somma ta’ €10,249.24 (Lm4,400).

Illi dwar *multiplier* li ghandu jigi adoperat tenut kont li l-attrici kellha biss 17 il-sena l-istess ghandu jigi kkalkulat minn dak in-nhar ta’ l-incident skont kif ikkonfermat fis-sentenza “**Evan Xeureb vs Vincent Spalding et**” (P.A. (JRM) 10 ta’ Lulju 2003) u “**David Farrugia vs George Sammut**” (P.A. (TM) – 9 ta’ Dicembru 2004 u “**Anthony Turner et vs Francis Agius et**” (A.C. – 28 ta’ Novembru 2003) u fid-dawl tas-sentenzi ricenti nkluzi dawk indikati fejn jinghad li fil-kaz ta’ *multiplier* l-Qorti ghandha thares lejn l-eta’ tal-vittma u mhux ma’ kriterji arbitrarji, u meta wiehed jikkonsidra dak li jissejjhu bhala “*the chances and changes of life*” u fid-dawl ta’ decizjonijiet ta’ din il-Qorti fl-ismijiet “**Gordon Spiteri vs Waste Control Services Limited**” (P.A. (RCP) 25 ta’ Jannar 2000) u “**Lizio Agius vs Bernard Grech**” (P.A. (RCP) 31 ta’ Jannar 2002) ser tadopera adoperat *multiplier* ta’ erbghin (40) sena ghal *working life expectancy*. Ghalhekk l-ammont ta’ danni huwa is-segwenti:-

€10,249.42 (Lm4,400) x 40 x 1.50% = €6,149.54
(Lm2,640)

Illi dwar dak maghruf bhala *lump sum payment* hemm is-sentenza “**Maria Debono vs Andrew Vaswani**” (P.A. (PS) – 3 ta’ Ottubru 2003) fejn inghad li:-

“Kif gja gie manifest supra hi giurisprudenza pacifika (“Joseph Abela –vs- Martin Spagnol”, Prim’Awla, Qorti Civili, 30 ta’ Marzu 1993, fost bosta ohrajn) li ghandu jsir tnaqqis mill-persentagg (20%) biex jikkumpensa ghad-dewmien tal-proceduri gudizzjarji. Dan huwa motivat ukoll mill-fatt li ma hux sallum possibbli li jigi degretat il-hlas ta’ imghax mid-data li giet ikkagunta l-hsara (Vide “Mark Caruana vs Grazio sive Horace Camilleri”, Prim’Awla, Qorti Civili per Imhallef Joseph Said Pullicino, 5 ta’ Ottubru 1993). Fuq l-istregwa ta’ din id-decizjoni il-persentagg ta’ 20% ghal-lump sum payment beda jigi ridott b’rata ta’ tnejn fil-mija (2%) kull sena mid-data ta’ l-incident sakemm tigi finalment deciza l-kawza”. (Ara wkoll “Concetta Brooks vs Emanuela Sare’ (P.A. – 12 ta’ Gunju 1956 – Vol. XL.ii.31).

Illi ghalhekk jirrizulta li ghaddew hames (5) snin minn meta sehh l-akkadut u b’riferenza ghas-sentenzi **“Angelo Galea vs Joseph D’Agostino et”** (P.A. (JSP) 16 ta’ Dicembru 1996) u **“Olga Busuttil et vs Raymond Muscat”** (P.A. (GCD) 6 ta’ Gunju 1997) u **“Arthur Bonello nomine et vs James Camilleri et”** (P.A. (JSP) 13 ta’ Jannar 1998) u **“Darren Sammut vs Eric Zammit”** (P.A. (RCP) 29 ta’ Novembru 2001) ladarba dan huwa l-kaz it-tnaqqis ghal-lump sum payment ma ghandhux ikun ta’ iktar minn 10% b’dan ghalhekk li l-ammont fuq indikat ghandu jinzel b’615 Euro (Lm264) u ghalhekk l-ammont li ghandhu jithallas mill-konvenut lill-attrici huwa dak ta’ €6,149.54 (Lm2,640) li jitnaqqas minnhom l-ammont ta’ €615 (Lm264) li jwassal ghall-ammont ta’ €5,534.54 (Lm2,380).

Illi ma dan l-ammont ta’ €5,534.54 (Lm2,380) ghandu jizdied l-ammont ta’ €155.43 (Lm66.71) u dan iwassal €5,689.97 (Lm2,446.71) liema ammont ghandu jithallas mill-konvenuta lill-attrici.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta’ u tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuta biss in kwantu inkonsistenti ma’ dak hawn

premess, **tilqa' t-talbiet attrici** biss fis-sens hawn deciz b'dan illi:-

1. Tilqa' l-ewwel talba *in parte* billi tiddikjara li l-konvenuta hija responsabbli kif hawn indikat f'din is-sentenza ghall-*permanent scarring* li qieghda ssofri minnu l-attrici f'rasha [*scalp*] u dan a kawza tat-trattament ta' *setting* maghmul mill-istess konvenuta fuq l-attrici nhar it-23 ta' Settembru 2003 li sar b'negligenza, imperizja u non-osservanza tar-regolamenti da parti tal-istess konvenuta, u dan b'element ta' negligenza kontributorja mill-attrici stess fl-agir taghha kif ukoll spjegat f'din is-sentenza.

2. Tillikwida d-danni sofferti mill-attrici u li ghalihom hija responsabbli l-konvenuta fl-ammont ta' hamest elef, sitt mija u disgha u tmenin ewro u sebgha u disghin centezmu (€5,689.97) ekwivalenti ghal elfejn erba' mija u tnejn u erbghin Lira Maltija u sebghin centezmu (Lm2,442.70).

3. Tikkundanna lill-konvenuta thallas is-somma hekk likwidata ta' hamest elef, sitt mija u disgha u tmenin ewro u sebgha u disghin centezmu (€5,689.97) ekwivalenti ghal elfejn erba' mija u tnejn u erbghin Lira Maltija u sebghin centezmu (Lm2,442.70) lill-attrici *in linea* ta' danni kif hawn deciz.

Illi minhabba dak hawn deciz l-ispejjez tal-kawza ghandhom jigu sopportati kwart (1/4) mill-attrici u (3/4) mill-konvenuta.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----